

ЗУ "Облік і оподаткування в e-commerce"

Навчальна дисципліна для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ — ЗАЛІК

Мета, сутність і призначення дисципліни

Мета

Формування теоретичних знань та практичних навичок у сфері бухгалтерського обліку, оподаткування та фінансового контролю суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у сфері електронної комерції.

Сутність

Вивчення специфіки облікових процесів в інтернет-торгівлі, маркетингових платформах SaaS/PaaS та цифрових сервісах - з урахуванням вимог національного та міжнародного законодавства. Особлива увага приділяється визнанню доходів, обліку цифрових активів, транскордонних операцій та автоматизованих систем обліку.

Призначення

Підготувати фахівців, здатних ефективно вести облік і звітність e-commerce підприємств, оптимізувати податкове навантаження та забезпечувати відповідність бізнесу вимогам регуляторного середовища в умовах цифрової економіки.

Після вивчення дисципліни Ви зможете ЗНАТИ

Правове регулювання

Законодавче та нормативне регулювання e-commerce в Україні та ЄС: Закон про е-комерцію, ПКУ, директиви ЄС щодо ПДВ на цифрові послуги.

Принципи обліку

Принципи бухгалтерського обліку операцій в інтернет-торгівлі згідно з П(С)БО та МСФЗ; методи обліку доходів та витрат SaaS-, marketplace- і dropshipping-моделей бізнесу.

ПДВ та OSS

Порядок оподаткування ПДВ при транскордонних цифрових транзакціях та правила One Stop Shop (OSS); вимоги до фіскальної реєстрації, електронних чеків та PPO/PPPO в інтернет-торгівлі.

Цифрові активи та автоматизація

Особливості оподаткування доходів від цифрових активів, крипторинку та NFT; можливості та обмеження автоматизованих облікових систем; методи податкового планування та оптимізації для e-commerce суб'єктів.

Після вивчення дисципліни Ви зможете ВМІТИ

1 Первинна документація та бухгалтерські записи

Складати первинну документацію та здійснювати бухгалтерські записи для e-commerce підприємств; правильно визначати базу оподаткування ПДВ при продажі товарів і послуг онлайн.

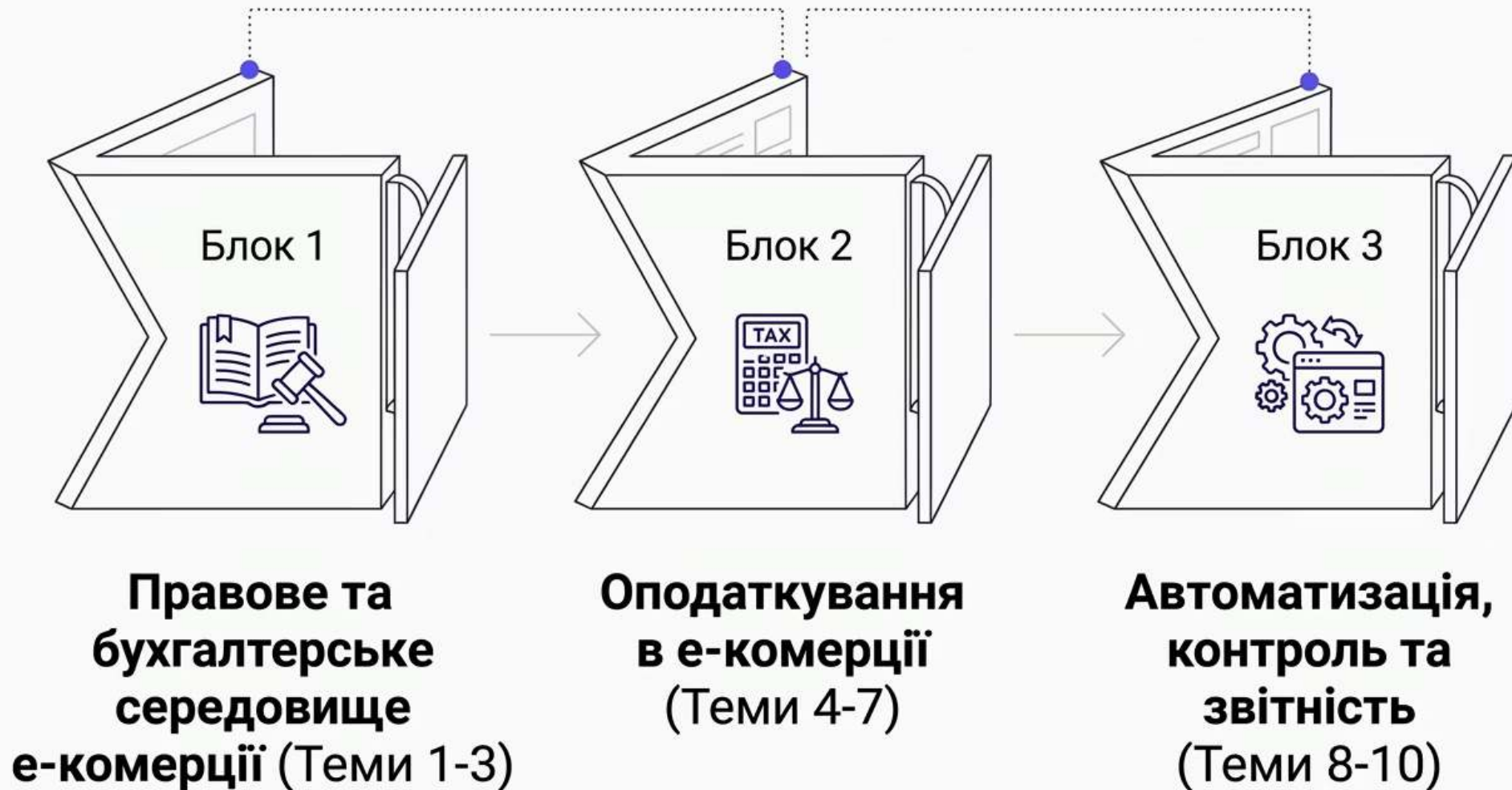
2 Декларування та облік платіжних систем

Обчислювати та декларувати податки суб'єктів e-commerce на загальній та спрощеній системі оподаткування; відображати в обліку операції з платіжними агрегаторами (LiqPay, Stripe, PayPal, Portmone); проводити звірку транзакцій у CRM/ERP-системах з даними бухгалтерського обліку.

3 Звітність та внутрішній контроль

Здійснювати облік повернень, рекламацій та логістичних витрат; формувати фінансову звітність та управлінські звіти для онлайн-бізнесу; виявляти ризики податкових порушень та застосовувати заходи внутрішнього контролю.

Структура курсу: три навчальні блоки

Курс охоплює **10 тем**, структурованих у три логічно пов'язані блоки - від правового середовища та первинного обліку до оподаткування цифрових активів і автоматизації звітності.

БЛОК I

Правове та облікове середовище e-commerce

Тема 1. E-commerce як об'єкт бухгалтерського обліку

Поняття, класифікація та моделі e-commerce: B2B, B2C, C2C, D2C, marketplace, dropshipping. Правова база: Закон України «Про електронну комерцію», GDPR, директиви ЄС. Особливості реєстрації та організаційно-правові форми e-commerce суб'єктів.

Тема 2. Первинний облік та документування операцій

Електронний документообіг: е-чеки, е-накладні, е-рахунки. PPO та ПРРО: обов'язки e-commerce суб'єктів та відповідальність. Інтеграція облікових систем з CMS (Rozetka, Prom, Shopify).

Тема 3. Облік доходів і витрат в e-commerce

Визнання доходу за МСФЗ 15 та П(С)БО 15 у цифровому середовищі. Облік доходів від підписок, абонплат, freemium-моделей. Витрати на маркетинг, логістику, IT-інфраструктуру: класифікація та облік.

- Особлива увага приділяється інтеграції облікових систем з популярними українськими та міжнародними платформами електронної торгівлі.

БЛОК II

Оподаткування в e-commerce: теми 4–5

Тема 4. ПДВ в e-commerce: національний та міжнародний виміри

Реєстрація та адміністрування
ПДВ в інтернет-торгівлі.
Транскордонні операції:
правила OSS/IOSS (ЄС),
визначення місця постачання.
ПДВ при імпорті посилок (de
minimis, митні пороги).

Тема 5. Єдиний податок та загальна система для e- commerce підприємців

ФОП 1–3 група: специфіка e-
commerce, ліміти доходів,
заборонені види діяльності.
Юридичні особи: податок на
прибуток, різниці, трансфертне
ціноутворення. ЄСВ та ПДФО
при виплатах фрілансерам,
партнерам, афіліатам.

Цифрові активи та міжнародні операції

Тема 6. Оподаткування цифрових активів і криптовалю

Правовий статус криптовалют в Україні: Закон «Про віртуальні активи».
Облік і оподаткування операцій з NFT, токенами, стейблкоїнами.
Міжнародний контекст: FATF, DAC8, MiCA.

Тема 7. Митне оформлення та облік міжнародних операцій

Облік імпортно-експортних операцій в інтернет-торгівлі. Курсові різниці при розрахунках у іноземній валюті (PayPal, Stripe, Wise). Договори з нерезидентами: валютне регулювання, репатріація прибутків.

Автоматизація, контроль та звітність

Тема 8. Платіжні системи та облік онлайн-розрахунків

Облік еквайрингу, платіжних агрегаторів та комісій (LiqPay, Monobank, Stripe). Звірка виписок платіжних систем з бухгалтерським обліком. Повернення коштів: облік chargeback, refund, коригування ПДВ.

Тема 9. Автоматизація обліку в e-commerce

Огляд облікового ПЗ: BAS, Xero, QuickBooks, Zoho Books, хмарні ERP. Інтеграція з маркетплейсами (Rozetka, Amazon, Etsy) та CRM-системами. Автоматична фіскалізація, API-інтеграції, webhooks для е-чеків.

Тема 10. Фінансова звітність, аудит та податковий контроль

Складання фінансової та податкової звітності e-commerce підприємства. Внутрішній контроль та аудит онлайн-бізнесу: ризики, індикатори шахрайства. Практикум: комплексне завдання - облік та звіт умовного e-commerce підприємства.

- Курс завершується практичним комплексним завданням, що моделює реальну діяльність e-commerce підприємства від первинного обліку до фінансової звітності.

Що Вас чекає на курсі

Сучасні теми лекцій

Структурований зміст у трьох блоках: право, оподаткування, автоматизація

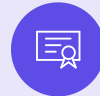
Практичні навички

Реальні кейси: облік платіжних агрегаторів, декларування ПДВ, робота з CRM/ERP

Міжнародний контекст

OSS/IOSS, MiCA, DAC8, FATF - актуальне регулювання ЄС та світові стандарти

Залік

Підсумкова форма контролю - залік після опанування всіх тем курсу

Дисципліна формує компетентності, затребувані на ринку праці: від ведення обліку ФОП та юридичних осіб в e-commerce до роботи з міжнародними платіжними системами та цифровими активами в умовах цифрової економіки.